

KŮŽE JE NÁŠ NEJVĚTŠÍ ORGÁN

(2. ČÁST)

Dermatovenerologické (známější jako kožní) oddělení ÚVN poskytuje léčebně preventivní péči nejen pro vojáky a příslušníky ministerstva vnitra, ale také pro civilní pacienty spádové oblasti Prahy 6 a ostatní pacienty dle doporučení. Primářem oddělení je MUDr. Jaroslav Hoffmann, který odpovídal na naše otázky i v minulém čísle.

V první části rozhovoru jsme se mj. dozvěděli, že Dermatovenerologické oddělení ÚVN svoji činnost zvládá se sedmi lékařskými úvazky a 22 zaměstnanci nelékařských profesí, jeho ambulanci ročně projde na 20 000 pacientů nebo že počet melanomových i nemelanomových kožních nádorů každým rokem stoupá. Ale např. také to, že kůže je největším orgánem člověka - tvoří zhruba 20 % hmotnosti těla a její povrch u dospělého jedince činí 1,5-2 m².

Pane primáři, s jakým technickým a přístrojovým vybavením na oddělení pracujete?

Využíváme elektrokauter, kryokauter, soft laser, IPL (intenzivní pulzní světlo), řadu UV zářičů - ať již celotělových, tak i k lokalizované světloléčbě, léčebný ultrazvuk.

Který přístroj nebo technologii byste ke své práci ještě uvítali?

Zvažovali jsme pořízení PDT - fotodynamické terapie k léčbě některých druhů kožních nádorů či podobných projevů.

Máme objednaný přístroj k ultrazvukové

mu čištění povleklých chronických defektů.

Nelíčí dermatolog v řadě případů více-méně naslepo, tj. formou pokusu a omylu, který preparát se u jakého pacienta ukáže být účinným?

Takto bych to rozhodně neformuloval.

Ke každému pacientovi je nutno přistupovat jako k individualitě, to co vyhovuje jednomu pacientovi, jiný pacient netoleruje - a to pozorujeme například již u mastových základů, v nichž žádná účinná látka ještě není. Také rozhoduje správná volba formy léku (mast, roztok, tablety...). Takže nejde tak ani o hle-

dání správné účinné látky, ale o vhodnou aplikační formu, samozřejmě i s ohledem na známé alergie toho kterého pacienta.

Specializujete se na vašem oddělení na nějakou konkrétní problematiku?

Nespecializujeme, snažíme se poskytovat veškeré spektrum činností, které náš obor přináší, pokud je to v našich silách. Jak jsem uvedl již minule, vedle tří ambulancí všeobecné dermatovenerologie máme i odborné poradny pro hojení chronických ran a klinicko-onkologické demonstrace pro kožní nádory nebo sporné případy. Provozujeme také centrum pro biologickou léčbu těžkých forem lupenky.

Zůstaňme u lupenky. Co nového je v její léčbě?

Zásadní převrat v léčbě pacientů s těžkou a komplikovanou lupenkou přinesla biologická léčba. Díky ní bylo umožněno významné zvýšení kvality života těchto nemocných.

Pro tuto terapii jsou v současné době v naší republice registrovány čtyři přípravky a u pátého se registrace chýlí ke konci.

Jaké jsou parametry takové léčby?

Zahájení biologické léčby podléhá poměrně přísným kritériím k zařazení, ať již zdravotních, tak i ekonomických. Jedná se o léčbu trvalou, jejíž průměrný měsíční náklad na jednoho pacienta představuje v současné době průměrně 25 000 Kč. Poskytování léčby je vázáno na specializovaná centra, která musí mít tuto speciální péči nasmlouvanou se zdravotní pojišťovnou.

Jaký rozsah lupenky pacient musí mít, aby mohl podstoupit biologickou léčbu?

Postižení minimálně 10 % povrchu těla (BSA), tzv. PASI skóre (vypočítaný index, který zohledňuje nejen rozsah, ale i tíži projevů - zarudnutí, šupení a infiltraci ložisek) vyšší než

10 a dále DLQI (dermatologický index kvality života - dotazník, v němž pacient uvádí, jakým způsobem onemocnění ovlivňuje jeho život) také vyšší než 10.

Je možné zamezit recidivě lupenky?

Recidivě asi ne. Lze ale ovlivnit spouštěcí moment - respirační infekce, chronické fokální infekce, stres a podobně. Pokud je pacient na biologické léčbě, i tak dojde občas k mírnému vzplanutí nemoci, zejména v období konce léčebného intervalu.

Má lupénka souvislost s atopickým ekzémem?

Nemá, její podstata je jiná. Společné mají snad jen to, že obě tyto nemoci reagují na zvýšenou stresovou zátěž zhoršením svých příznaků.

Jaké části těla lupénka postihuje?

Jsou místa tzv. predilekční, která lupénka postihuje často, typicky a pravidelně: prostor kůže ve vlasech, nad lokty, kolena, v křížové krajině, na bérkách. Může ale postihovat i nehty a klouby.

Je lupénka nakažlivá?

Ne, lupénka nakažlivá není.

Jaké jsou nové metody léčby v oblasti dermatologie obecně?

Největší pokrok, tedy nejen v dermatologii, byl zaznamenán právě na poli zmíněné biologické terapie.

Jaký je Váš názor na estetickou dermatologii?

Positivní, ale zdůrazňuji: s rozumem.

Dělají se estetické zákroky i u vás na oddělení?

Ano, některé vybrané zákroky děláme, ale není to zásadní aktivita našeho oddělení, i když přináší vylepšení našeho poměrně napjatého rozpočtu. Podle mého názoru je estetická dermatologie aktivitou spíše pro

soukromá specializovaná zařízení.

Dá se v dermatologii v brzké době očekávat nějaký převratný objev?

O nějakém zásadním, převratném objevu či nové molekule nevím.

Pane primáři, co Vás osobně přivedlo k povolání dermatologa?

K dermatologii mne přivedl zájem o tento obor, bavil mě a baví dosud. Jenom občas nadávám na nutnou administrativu v rámci současné funkce, ta mě tedy nebaví.

A jaký je Váš profesní životopis?

Vystudoval jsem gymnázium v Teplicích, pak vojenskou lékařskou akademii v Hradci Králové (tehdy s krkolomnou zkratkou VLV-DU JEP), poté roční postgraduál v ÚVN Praha a pak jsem nastoupil na 4 roky jako útvary lékař do Roudnice nad Labem. Odtud jsem pak již přešel na Dermatologické oddělení ÚVN Praha a jsem zde dosud. To bylo už více než před 30 lety, což je dost hrozné... Prošel jsem všemi možnými funkcemi na oddělení a v roce 2006 jsem se stal jeho primářem.

Vojákem jsem byl celkem 35 let, nyní jsem ve výslužbě jako pracující důchodce. Mám tři děti a čtyři vnuky.

Jak odpočíváte nejraději a jaké máte koníčky?

Odpočívám aktivně při práci na zahradě a kutím stylem Pat a Mat.

Mám rád jízdu na kole a fotbal – ovšem v poslední době spíše jen teoreticky.

Mým koníčkem je filatelie.

Máte nějaký vztah k Praze 6?

Kladný, strávil jsem zde prakticky celý život. Dcera zde nyní nastupuje na gymnázium, tak doufám, že o následnictví v Praze 6 bude postaráno.

Jiří Hruška
foto: archiv ÚVN